

la tribuna

DA i el Codi Civil dels andorranos

Quatre consellers demòcrates han passat d'una passivitat total a una pressa i urgència inaudites

JAUME BARTUMEU, MIQUEL ÀNGEL CANTURRI I BIBIANA ROSSA

La tardor passada, la Societat Andorrana de Ciències va organitzar una jornada sobre el tema: *El dret andorrà entre el codi i el costum*, que versà sobre la necessitat de dotar-nos d'un Codi Civil que donés a la nostra societat la imprescindible seguretat jurídica sobre el dret privat.

Tots els allí intervinents van coincidir que tant els principis de l'Estat de dret com la nostra "construcció nacional" i constitucional així ho requerien.

S'exposà també que l'elaboració d'un Codi requeria que abans que el legislador l'adoptés en seu parlamentària es suscités un ampli debat entre la població i altres estaments –com tots els

en tots ells ha dominat una gran idea rectora: el Codi Civil és una Obra Magna amb vocació de perennitat que no s'elabora com una llei especial per a respondre de cop a una determinada circumstància o necessitat momentània. No es pot fer amb presses confiant-ne l'autoria a una persona, en unes setmanes.

Per tots, valgui l'exemple de Catalunya: allí regeix el Codi Civil espanyol des de fa un segle i mig, i fa mig segle que es va publicar la Compilació del dret civil vigent a Catalunya. És doncs una evidència que Catalunya està incomparablement més avançada respecte d'Andorra, tant des del punt de vista de la seguretat jurídica com la tècnica jurídica.

Doncs bé, tot i no partint d'una absència de codificació –com estem aquí a Andorra–, quan Catalunya, fa anys, ha començat a elaborar el seu Codi Civil, ho ha fet sota un disseny participatiu, plural, en un diàleg entre política, tècnica i ciutadania, per etapes. En un horitzó temporal desproveït de presses i de personalització en tal o tal altra persona o figura, sigui jurista, sigui polític.

En una primera etapa, la Generalitat va crear un "observatori" del dret per a identificar les grans tendències del sentir de la població sobre el que calia legislar i el sentit en què calia fer-ho, per a suscitar debat entre professionals del dret i de tots els estaments socioeconòmics i de la societat civil.

Després es crearen diverses comissions i subcomissions integrades per molts juristes catalans de diverses branques del dret, de diferents universitats, escoles de pensar, i sensibilitats polítiques que vénen treballant en comissions científiques i tècniques, amb subcomissions redactores per les diverses àrees del dret civil, llibres i seccions.

Comissions i subcomissions que es vénen reunint periòdicament des de fa anys i que van generant debats, estudis, dictàmens i a la fi van proposant en unitat de criteri científic, tècnic i sistemàtic les successives redaccions que van sent presentades

als decisors polítics catalans. Avantprojectes i projectes que, després del procediment parlamentari, acaben essent objecte de deliberació i votats per la representació política dels ciutadans.

El model seguit a Catalunya està en la línia del que a cada país s'ha fet i s'està fent en el moment de les respectives codificacions.

Evidentment és així com caldria procedir aquí, a Andorra. No obstant això, per voluntat de quatre consellers generals de DA estem anant ara en sentit diametralment oposat.

Si fins fa poc, des de certs grups polítics i jurídics afins als esmentats consellers generals, es qüestionava la necessitat mateixa d'un Codi Civil, ara resulta que de cop i volta –com ha aparegut en el Diari d'Andorra (el 26 i el 27 de febrer 2014)– els consellers del partit DA que formen part de la comissió legislativa d'Interior –quatre persones– ja tenen avançada la redacció de nogensmenys que dues de les grans parts –o llibres– de què es componen els Codis Civils, és a dir els llibres de Persones i Família i Successions. I sembla que haurien encarregat la redacció de cada part respectivament a una persona de Barcelona que, segons declaren ells mateixos, ja ho tenen enllestit per a les setmanes vinents. A punt per a presentar al Consell General una

proposició de llei per a la votació.

D'aquesta manera haurien passat d'una passivitat total –sinó d'un rebuig frontal– front al Codi Civil, a una pressa i urgència inaudita en cap altre procés codificador d'arreu del món.

Per continuar amb l'exemple de Catalunya, hauria estat absolutament impensable que la societat (política, cívica, professional, acadèmica) barcelonina i catalana hagués acceptat que un jurista sol, ni tan sols català, en

S'ESTAN ELABORANT AMB PRESSES UNES PARTS DECISIVES DEL TEXT QUE CODIFICARÀ EL NOSTRE DRET PRIVAT

uns quants dies, redactés uns llibres del Codi Civil. Però aquí, a Andorra, el partit majoritari ho accepta.

És més, el mateix jurista barceloní que pot haver acceptat l'encàrrec de redactar tot sol un o més llibres del Codi Civil d'Andorra, sens dubte s'hauria oposat amb totes les seves forces que a Catalunya s'hagués confiat la redacció del Codi Civil dels catalans a un sol jurista forà. I aquí, a Andorra, s'està fent el Codi Civil d'una manera que ningú no gosaria haver ni tan sols imaginat

que es pogués fer a Catalunya.

Aquesta situació és doblement incomprensible i inacceptable. Ho és que els quatre consellers de DA de la comissió d'Interior ho hagin confiat a una o dues persones de Barcelona i ho és que aquestes persones ho hagin acceptat en aquestes condicions.

La motivació que ha mogut aquells que han fet l'encàrrec es pot situar, d'una banda, en la pressa de legislar sobre els diferents temes *societals* que involucren el dret de persones en els àmbits de la família, matrimoni i adopcions, de les successions, del *nasciturus*, de l'homosexualitat, etc., per així tancar portes al debat públic de la ciutadania necessari per a elaborar un veritable Codi. I, d'altra banda, per voler passar, sense cap modestia, a la història del nostre dret com a pares del Codi sense haver-ne de compartir la paternitat amb ningú. Patrimonialitzant en llur persona la *cosa jurídica*, estan fent en unes poques setmanes un Codi precipitat, amb finalitats ben determinades per a impedir que es faci el Codi Civil que Andorra necessita amb totes les garanties de ciència, tècnica i de democràcia com a obra de tots.

S'està elaborant amb presses unes parts decisives del Codi Civil que tindran vocació de permanència (sabem prou bé que no es canvien els Codis Civils cada dia) sense haver de passar per cap debat cívic i tècnic d'idees i de conviccions, sense que hi hagi entre cadascuna de les parts del Codi que s'està elaborant, la necessària i indispensable unitat de criteri científic, tècnic i de sistemàtica que és substancial en tots els Codis.

Se'ns està sotraient a la ciutadania i a tots els més de 400 juristes andorranos i residents que treballen al país en la nostra àrea de perícia, el dret de participar en la fixació –mitjançant mètodes i paràmetres universalment acceptats i practicats– d'aquells trets propis de la sobirania de qualsevol país: el Codi del nostre dret privat. I no podem acceptar en silenci aquesta total preterició de la població i dels propis juristes del nostre propi país.